

SPOROČILO ZA JAVNOST

Bled, Ljubljana, 6. avgust 2012

USPEŠEN DAN ALPSKE KONVENCIJE

Osrednji namen Dneva Alpske konvencije v Mojstrani 3. in 4. avgusta 2012 je bil opozoriti na pomen varstva in ohranjanja Alp ter na vlogo Alpske konvencije. Za obiskovalce so organizatorji pripravili kolesarjenje v dolino Vrata z bogatim spremljevalnim programom ter posvet z večernim predvajanjem filma o Triglavskem narodnem parku in multivizije Za Alpe pred Slovenskim planinskim muzejem v Mojstrani. Dogodek, ki so ga organizirali Planinsko društvo Dovje-Mojstrana, Triglavski narodni park, Planinska zveza Slovenije, CIPRA Slovenija, Ministrstvo za infrastrukturo in promet RS, Slovenski planinski muzej in Hiša Pr' Katr', in ki je v Sloveniji potekal tretjič, je EDINI Dan Alpske konvencije na območju alpskih držav in primer vzornega sodelovanja različnih deležnikov na območju Alp z lokalnim okoljem.

Alpe so območje številnih naravnih pojavov, krajinske pestrosti, različnih kultur in jezikov. Za varstvo tega izjemnega prostora je osem alpskih držav in Evropska skupnost podpisalo mednarodno pogodbo – Alpsko konvencijo, ki podpira trajnostni razvoj alpskega prostora, vključevanje interesov prebivalstva in obravnavanje Alp kot enotnega prostora. Eden izmed pomembnih izzivov na območju Alp je tudi umirjanje prometa v alpskih dolinah, zato so organizatorji sobotnega dogodka želeli obiskovalce doline Vrata spomniti, da je doživljanje alpskih dolin za obiskovalce in naravo lepše, če jih obiskujemo na primer s kolesom.

Osrednji dogodek ob Dnevu Alpske konvencije smo pripravili v soboto, 4. avgusta 2012, ko smo organizirali rekreativno **kolesarjenje iz Mojstrane v dolino Vrata** pod Triglavsko severno steno z geslom »Po alpskih dolinah s kolesom - v dolino Vrata!« in bogat spremljevalni program pri Slovenskem planinskem muzeju. Kolesarjenja se je pod vodstvom turnokolesarskih vodnikov Planinske zveze Slovenije udeležilo skoraj 60 rekreativnih kolesarjev. Večina je se odločila za daljšo, 11 kilometrsko pot do Aljaževega doma v Vratih, ostali pa za krajšo (4,5 km) možnost do slapa Peričnik. Vsi udeleženci in ostali obiskovalci, ki so kolesarje pospremili na pot, so zelo pozdravili pobudo organizatorjev Dneva Alpske konvencije o prijaznejšem obiskovanju alpskih dolin, tokrat doline Vrata. Predvsem jim je bila všeč za promet zaprta cesta, saj je bila cesta tako namenjena le njim ter naravi prijaznemu in varnemu kolesarjenju v dolino Vrata in nazaj. Kolesarjenja so se udeležili najmlajši, starejši in družine.

V dopoldanskem in popoldanskem času so otroci, mali in veliki, lahko v ustvarjalnih in raziskovalnih delavnicah določali drevesa s pomočjo pametnih telefonov, izdelali igro Splezaj na goro in se z njo igrali, spoznali živali in rastline plezališč, reševali nagradni kviz ... Najbolj pogumni, in teh ni bilo malo, pa so se preizkusili tudi v plezanju na umetni plezalni steni pred Slovenskim planinskim muzejem, ki je bil za vse obiskovalce ta dan odprt za brezplačni ogled. Z gorami je tesno povezana tudi planinska in preventivna dejavnost, prav tako pa tudi gorsko reševanje. Letos praznujemo 100-letnico organiziranega gorskega reševanja v Sloveniji, tako so si vsi zbrani, skoraj 150 letnih, ogledali v steni Grančišča prikaz gorskega reševanja, v Slovenskem planinskem muzeju pa v več terminih večkrat nagrajeni film Klic z gora. Na prireditvenem prostoru so se na priložnostni tržnici s svojimi pridelki predstavili kmetje širšega območja Julijskih Alp, obiskovalci pa so lahko kupili tudi izdelke domače obrti. Svojo dejavnost so predstavili tudi CIPRA Slovenija, društva za varstvo Alp, Planinska zveza Slovenije, Triglavski narodni park, Turistično društvo Dovje Mojstrana, udeleženci pa so lahko prejeli tudi veliko informacij o Alpski konvenciji. Obiskovalce smo povabili še na Pocarjevo domačijo, Informacijsko točko TNP v Zgornji Radovni, na ogled domačije ter multivizije Za Alpe in novega predstavitvenega filma o TNP. Vsi udeleženci so se strinjali, da je takšnih dogodkov, ki bi opozarjali na trajnostni razvoj turizma, okolja in Alp še premalo, zato smo ob koncu se pozdravili z »Nasvidenje prihodnje leto« ter ta konec tedna na prireditvi Ogenj v Alpah, ki bo opozorila na pomen varovanja in ohranjanja Alp.

Večer poprej, v petek, 3. avgusta, so na posvetu z naslovom Alpska konvencija in primeri dobrih praks s prispevki sodelovali Janez Bizjak z Inštituta Alpe, mag. Tanja Bogataj z Ministrstva za infrastrukturo in prostor, dr. Matej Ogrin iz CIPRE Slovenija, mag. Martin Šolar iz Triglavskega narodnega parka, Klemen Langus s Turizma Bohinj in Dušan Prašnikar iz Krajinskega parka Logarska dolina. Izpostavili so splošne usmeritve konvencije, izvedene dejavnosti v času predsedovanja in primere dobrih praks v Sloveniji. Konkretno so bili predstavljeni načini umirjanja prometa in spodbujanje trajnostne mobilnosti v Bohinju ter ureditev prometa v Krajinskem parku Logarska dolina.

Območje Alpske konvencije obsega 1200 km dolg in 300 km širok alpski lok od Monaka, Francije, Švice, Liechtensteina, Nemčije, Italije, Avstrije do Slovenije. Alpske države in Evropska skupnost so jo v Salzburgu podpisale leta 1991. V Sloveniji je v območje Alpske konvencije vključenih 33,4 odstotkov površine države, 62 občin, 1193 naselij in 18,6 odstotkov prebivalstva Slovenije. Alpe so s svojo biotsko raznovrstnostjo, vodnimi in sesnimi viri, naravno, kulturno in gospodarsko okolje, prebivališče za skoraj 14 milijonov ljudi in privlačna turistična destinacija za približno 120 milijonov obiskovalcev letno. Vzroki za pripravo Alpske konvencije so demografski problemi, odseljevanje in praznjenje alpskega prostora, spremembe v gorskem kmetijstvu in gorskem gozdu, negativne posledice množičnega turizma, ki so spreminjale identiteto alpskega prostora in vedno večje obremenitve z motornim tranzitnim prometom. Slovenija je marca 2011 zaključila tretje dveletno predsedovanje Alpski konvenciji. Program predsedovanja je koordiniralo prejšnje Ministrstvo za okolje in prostor in je, poleg rednih obveznosti predsedujoče države, vseboval tudi sklop aktivnosti za dvig ozaveščenosti o alpskem prostoru ter za spodbujanje izvajanja Alpske konvencije na regionalni in lokalni ravni v Sloveniji, pri katerih so sodelovali Planinska zveza Slovenije, Triglavski narodni park, Slovenski planinski muzej in alpske občine. Iz CIPRE Slovenija, kjer so pripravili pregled izvajanja Alpske konvencije v Sloveniji, ugotavljajo, da razvijanje mehke mobilnosti v Sloveniji še ni prepoznano kot razvojna možnost in da sta za uspešno izvajanje projektov ključna vključenost lokalnega prebivalstva in sodelovanje z drugimi lokalnimi skupnostmi doma in na tujem. Na posvetu so razpravljavci poudarili, da je ključno, da se vzorni primeri dobrih praks ohranijo, nadgradijo z nadaljnjimi aktivnostmi in prenašajo na ostala območja.

Predstavitve s posveta so na voljo v obliki pdf na spletni strani TNP in PZS na povezavi

Dodatne informacije:

Tina Markun, Triglavski narodni park, 04 57 80 217, tina.markun@tnp.gov.si,

Zdenka Mihelič, Planinska zveza Slovenije, 041 222 358, zdenka.mihelic@pzs.si.